

Zadeva: Zapisnik 60. redne seje Sinteze-KCD in NS-SVS

Seja je potekala 6. februarja 2024. preko zooma med 17. in 18. uro po naslednjem dnevnem redu:

1. Informacija o treh sestankih;
2. Zadnji pregled predloga pisma za PV;
3. Priprava za načrtovane sestanke in dejavnosti;
4. Korupcija;
5. Razno.

Ad 1) Informacija o sestankih:

V preteklem obdobju smo v različnih zasedbah opravili tri razgovore oz. sestanke. Na vseh je bil močan poudarek vprašanju, kako intenzivirati priprave na posvetovalni referendum o demokratizaciji volilnega sistema, dodatno pa smo odpirali tudi vprašanja, ki se s to tematiko neposredno povezujejo: regionalizacija Slovenije (oblikovanje pokrajin), davčna problematika in problemi razrasle korupcije.

Nekaj podrobnejših informacij:

1.1 Razgovor pri Predsednici RS, gospe Nataši Pirc Musar (31. 1. 2024)

Sestanek je potekal v izredno konstruktivnem vzdušju. Uvodoma smo potrdili prepričanje, da vsaka resnejša demokratizacija volilnega sistema lahko poteka le preko posvetovalnega referenduma, saj »stare« politične stranke demokratizaciji odločno nasprotujejo. Sedanji sistem zanje predstavlja »cono udobja«, saj ga ne le dobro poznajo, temveč tudi uspešno zlorabljajo. Spremembe bi od njih zahtevale, da v izbiro kandidatov za poslance v mnogo širšem obsegu vključijo civilno družbo, da se morajo kandidati dejansko predstaviti volivcem in da morajo po izvoliti bistveno odgovorneje sprejeti svoje pravice in dolžnosti. Vse to vsebuje predlog kombiniranega volilnega sistema.

Razprava je pokazala, da je smiselno ubrati pot, ki se je kot uspešna pokazala na Novi Zelandiji: da najprej organiziramo referendum o vprašanju, ali državljani – volivci sprejemajo (potrjujejo) odločitev o demokratizaciji volilnega sistema, in šele v drugem koraku v odločanje ponudimo tudi konkretno vsebino kombiniranega sistema. V tem kontekstu smo obravnavali tudi predlog referendumskega vprašanja. S to korekcijo bi lahko prvi referendum organizirali skupaj z volitvami evropskih poslancev.

Dogovorjene naloge: čimprej se pripravi pismo s to pobudo Predsedniku Vlade (Pintar, Ribičič) s konkretnim predlogom referendumskega vprašanja. (v prilogi zapisnika).

1.2 Razgovor pri Predsedniku DS, g. Marku Lotriču (31.1.2024)

Razgovor je potekal v bolj zadržanem vzdušju, saj nam je Predsednik pojasnil, da DS odločitve sprejema preko obravnave na svojih komisijah. S tem nas je dejansko napolnil k pripravi ustreznih gradiv v obliki predlogov za komisije in sicer:

- Predsednika podrobneje seznanimo s predlogom (in utemeljitvijo) za posvetovalni referendum (gradivo pripravijo Pintar, Ribičič, Marc);

- DS pripravlja širši posvet o regionalizaciji Slovenije (predvidoma 19. junija letos), v program katerega je že vključen dr. C. Ribičič. Če bi želeli to problematiko povezati z vprašanji volilnega sistema (pokrajine kot volilne enote), naj ustrezni komisiji DS napotimo predlog za dodaten prispevek v razpravo (pripravi Pintar in Marc);
- Problematiko davčnega sistema Predsednik DS ocenjuje kot pomembno in aktualno. DS ima svojega predstavnika v delovni skupini vlade, zato smo se dogovorili, da B. Nemeč in R. Bohinc, ki imata že pripravljena gradiva, to posredujeta v kabinet Predsednika DS;
- O problematiki v zvezi s korupcijo se nismo posebej pogovarjali, ker je moral Predsednik zaradi drugih obveznosti razgovor zapustiti.

1.3 Razgovor z g. Vladimirjem Prebiličem (5. 2. 2024)

Cilj razgovora je bil obojestransko sodelovanje, predvsem v iskanju možnosti, da g. Prebilič v svojem krogu (župani, stranka Vesna) organizira informativno-strokovni pogovor o kombiniranem volilnem sistemu, na katerem bi sodelovali tudi predstavniki SINTEZE-KCD in NSVS. Pri razgovoru o drugih vprašanjih sva ugotovila visoko stopnjo strinjanja in možnosti za intenzivnejše sodelovanje, razen pri njegovem sodelovanju s stranko Vesna, v okviru katere kandidira za evropskega poslanca. Stranka se je po našem mnenju ujela v nekakšno past, saj zaradi lokalnih interesov odločno nasprotuje celo zelenim virom energije (vetrnice, male hidroelektrarne), ob odločnem zavračanju nuklearne elektrarne (kar poudarja g. Prebilič) pa tako potiska Slovenijo v polno odvisnost od tujih virov energije.

Ad 2) Pismo predsedniku vlade RS

Predlog pisma za PV je bil v celoti potrjen in se ga odpošlje.

Ad 3) Priprava za načrtovane sestanke in dejavnosti;

Predviden je razgovor z novim predsednikom Državne volilne komisije (ena od tem tudi sodelovanje pri opazovanju (nadzorovanju) poteka volitev evropski parlament.

Ad 4) Korupcija

Ni mogoče spregledati nenavadne slučajnosti, da se je takoj za tem, ko smo v SINTEZI opozorili, da postaja razrasla KORUPCIJA direkten vzrok za politično nestabilnost in razvojno zaostajanje Slovenije, zgodil škandal v zvezi z nakupom (preplačevanjem, ki direktno kaže na korupcijo) stavbe na MZP. Korupcija je tako postala vroča tema, SDS zahteva izredno sejo DZ (pri tem je celo g. J. Janša poudaril znano slovensko reklo, da »riba smrdi pri glavi«. To seveda drži, verjetno tudi za SDS).

Z rahlo zamudo pripravljamo blog na to temo.

Ad 5) Razno:

Marc je prisotne seznanil s prejetimi odzivi, komentarji in pobudami, ki jih prejemo od širšega članstva, na primer o nujnosti širokega sodelovanja različnih civilnih gibanj pri zbiranju podpisov; pa do predloga referendumskega vprašanja: »[Ali ste za spremembe volilnega sistema, ki bi z neposrednimi volitvami zagotovile odločilen vpliv volivcev na večjo odgovornost poslancev Državnega zbora?](#)«. Omenil je tudi pozitiven odziv urednice novinarskega portala »[pod črto](#)« o možnostih sodelovanja, zlasti pri tematiki nizke volilne udeležbe.

Zapisnik pripravil Emil Milan Pintar